

Nr **2** (165)

Politechnika Opolska
ISSN 1427-809X

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

październik 2007

Pismo informacyjne Politechniki Opolskiej

WYDANIE SPECJALNE

**Czarodziejska
chemia**

**Piknik
Naukowy**

**Gdy kasztanowce
budzą stres...**

5 **Opolski
Festiwal
Nauki**

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

Pismo informacyjne Politechniki Opolskiej
Rok XVIII, nr 2 (165), październik 2007

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

KRYSTYNA DUDA
Redaktor naczelny

SŁAWOJ DUBIEL
Zdjęcia

LUCYNA STERNIUK-GRONEK
Redakcja, zdjęcia

TOMASZ SOŁTYŃSKI
Projekt i skład

Wydano w Dziale Promocji Politechniki Opolskiej,
ul. S.Mikołajczyka 5, 45-271 Opole, promocja@po.opole.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania
redakcyjnego nadesłanych tekstów.
Numer zamknięto 12.10.2007 r.

Zrozumiałe zainteresowanie wzbudzało stoisko Katedry Techniki Rolniczej i Leśnej z Wydziału Mechanicznego politechniki.

5 Opolski Festiwal Nauki

Jak co roku zintegrował opolskie środowisko akademickie, które wspólnie, w namiotach rozstawionych na terenie uniwersytetu opolskiego prezentowało wszystko to co w nauce i opolskich uczelniach najbardziej atrakcyjne.

Tegoroczna edycja różniła się nieco od poprzednich. Przede wszystkim festiwal trwał dwa dni, niedziela była dniem inauguracji, dyskusji panelowej i pikniku naukowego, w poniedziałek laboratoria i sale wykładowe opolskich uczelni otwały swoje podwoje dla mieszkańców Opola i Opolszczyzny. Równoległe z drugim dniem festiwalowej zabawy odbywał Salon Maturzystów przygotowany w Opolu przez wydawnictwo Perspektywy.

Inauguracja 5 OFN miała miejsce w Collegium Civitas na opolskim uniwersytecie i tradycyjnie uczestniczyli w niej rektorzy opolskich uczelni.

Nauka powstaje w samotności i ciszy — rozpoczął swoje przemówienie rektor UO **Stanisław S. Nicieja** podkreślając sprzyjającą uprawianiu nauki atmosferę miasta, o którego wyraźnie akademickim charakterze trudno dyskutować. Rektor nawiązał do skromnych początków kształcenia wyższego w mieście, zestawiając je z aktualnymi realiami.

Rektor **Jerzy Skubis** w swoim wystąpieniu kontynuował myśl przedmówcy porównując organizację pracy naukowca, badacza do trudu zakonnika. Dziś jest wielkie święto naszego środowiska — podkreślał rektor, bez przymusu pokazujemy mieszkańcom to co mamy ciekawego na uczelniach i dodał, że jest jako forma spłaty długu wobec społeczeństwa z zainwestowanych w naukę środków. Na zakończenie zachęcił do wpisów do pamiątkowej kroniki festiwalu prowadzonej na politechnice, a która dokumentuje wszystkie edycje festiwalu.

Rektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji prof. **Marian Duczmał** oraz **Zdzisław Sworowski** reprezentujący Państwową Medyczną Wyższą Szkołę Zawodową wypowiedzieli się o festiwalowej ofercie z dużym uznaniem życząc zarówno dobrych wrażeń zarówno gościom jak i pracownikom zaangażowanym w przygotowanie programu.

Po wygłoszeniu przez prof. **Jerzego A. Lisa**, przewodniczącego komitetu organizacyjnego 5 OFN formuły otwarcia rozpoczęła się dyskusja panelowa poświęcona problematyce migracji zarobkowych. ◀ KD

Prof. Jerzy A. Lis inauguruje debatę

Z Sworowski, M. Duczmal, J. Skubis, S. S. Nicieja

Do festiwalowej tradycji weszły dyskusje panelowe gromadzące znane postaci świata nauki, polityki, kultury. Dość wspomnieć, że w debacie przygotowanej na politechnice kilka lat temu udział wzięły tuż tej miary co ówczesny premier **Jerzy Buzek**, czy minister nauki **Andrzej Wiszniewski**.

W tegorocznej ofercie znalazła się jedna dyskusja panelowa poświęcona problematyce ważnej zarówno w kraju jak i w regionie. W zagadnienie wprowadził słuchaczy prof. **Romuald Jończy** wygłaszając referat nt. Migracje zarobkowe — przymus czy dobrowolny wybór, a dr **Marta Rostropowicz-Miśko** wystąpiła w roli moderatora dyskusji. Do udziału w dyskusji zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji i urzędów mających na co dzień do czynienia z efektami migracji, był wicewojewoda opolski **Dariusz Madera**, prof. **Robert Rauziński** opolski naukowiec i ekspert w omawianej problematyce, **Waldemar Zadka** przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego, **Antoni Duda** dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy oraz wicekurator opolski **Leszek Darowski**.

Tezy postawione w referacie sprowokowały także do wypowiedzi publiczności; głos zabrali m.in. rektor UO **Stanisław S. Nicieja**, **Danuta Berlińska** socjolog, senator i naukowiec prof. **Piotr Wach**, prof. **Janusz Słodczyk** dziekan Wydziału Ekonomicznego UO, który zadziwił śmiałym podejściem do tematu wyjazdów zagranicznych.

Dyskusję na zakończenie podsumowała dr Rostropowicz podkreślając aby w emigrancie zawsze widzieć przede wszystkim człowieka i wyrażając nadzieję, że podczas kolejnej debaty poświęconej zagadnieniu emigracji zastanawiać będziemy się nad tym jakie problemy generują powroty do kraju.

Referat prof. Jończyego drukujemy w październikowym numerze WU. ◀ KD

W. Zadka, L. Darowski, R. Rauziński, A. Duda

M. Rostropowicz-Miśko, R. Jończy

K. Duda, P. Wach, M. Grochalski, K. Czaja, A. Żurawska, D. Madera

PIKNIK NAUKOWY

Tym razem na placu dawnej siedziby uniwersytetu przy ul. Oleskiej, pomiędzy budynkami dydaktycznymi i domami studenta wyrosło namiotowe miasteczko mieszczące popularny piknik naukowy. Na jego program złożyły się pokazy, eksperymenty, wykłady, warsztaty, konkursy, gry edukacyjne, wystawy i wiele innych atrakcji, które w wielkiej liczbie przygotowane zostały dla opolan. Obszar tematyczny zagadnień,

których dotyczyły był imponujący, od tajemnic średniowiecznych czarownic, poprzez arkana antycznej kosmetyki i mody, metody określania wieku zwierząt i warsztaty odczytywania niemieckich pism gotyckich czy pokazowa lekcja nauki języka chińskiego. Fascynujące pokazy „paskudnych robali” przeplatały demonstracje technik fotomontażu i niezwykle doświadczenia fizyków obok pokazów technik odkopywania kości dinozaurów.

Naukowe atrakcje ściągnęły publiczność w różnym wieku, a z szacunkowych obliczeń wynika, że przez namioty przewinęło się ok. 4500 osób. Poniedziałkowy dzień otwarty zgromadził ok. 8500 uczniów, a w przygotowanie festiwalowej oferty zaangażowanych było blisko 500 naukowców z 56 dyscyplin naukowych od nauk ścisłych i technicznych, poprzez społeczne, teologię i artystyczne.

◀ KD

Zawsze warto zajrzeć pod maskę samochodu

Praktyczna nauka udzielania pierwszej pomocy

Pasje twórcze przejawiali duzi i mali

Całości piknikowej zabawy dopełnił występ Orkiestry Politechniki Opolskiej wzmocnionej przez muzyków z zaprzyjaźnionej Orkiestry Zespołu Szkół Elektrycznych

Tradycyjnie ofertę sportowo-rekreacyjną przygotowali studenci i pracownicy Wydziału Wychowania i Fizjoterapii z politechniki

Józef Moch w laboratorium demonstruje, że prąd elektryczny może być poszarpany

CZARODZIEJSKA CHEMIA

Mówimy o chemii związków organicznych, ale i chemii związków międzyludzkich, wystrzegamy się chemii w naszym pożywieniu, ale poszukujemy jej w naszych kosmetykach i pralniach. Chemia wręcz obecna w naszych ciałach, w naszym świecie i naszym życiu jest tajemnicą i istotą natury, którą często, niesłusznie jej przeciwstawiamy. Warto zainteresować się chemią, zwłaszcza że na Politechnice Opolskiej wkrótce zostanie uruchomiony kierunek *inżynieria chemiczna*. W ramach festiwalu można było zgłę-

bić aż 22 tematy z tej dziedziny. Wśród nich znalazło się wiele barwnych pokazów, takich jak rozdzielanie składników kolorowych atramentów w pisakach, barwienie prądem, czy zagadka barw kwiatów, liści i owoców. Można się było zetknąć z czystą chemią i zobaczyć jak łatwo i szybko otrzymać mydło, a także z wiedzą rodem z książki czarnoksiężnika, która objęła tak palące zagadnienia jak fruwanie czarownic, błędne ogniki, i zjawisko płonącej dłoni. Jeśli zaś jesteśmy już w obszarach wiedzy tajemnej, nie można zapomnieć o jednym z jej najwspanialszych przejawów: rajstopach :)

Jedne z najbardziej widowiskowych pokazów zaserwowało koło naukowe chemików „Koronan”, zrzeszające studentów uniwersytetu. W malowniczej scenerii oparów ciekłego azotu, naręczy kwiatów i balonów, młodzi chemicy prezentowali niezwykle właściwości gazów: śmiertelnie mroźnego azotu i lekkiego helu, który mógłby nosić miano nowego gazu rozwelelającego. Kto nie wie dlaczego, niech koniecznie weźmie łyk i spróbuje coś powiedzieć! Wszystkie wykłady i prezentacje zgromadziły liczną publiczność i spotkały się z entuzjastycznym odbiorem jej młodszej i starszej części. Nie ma wątpliwości: tu musiała zadziałać chemia. ◀ L.S-G

Inauguracja Salonu Maturzystów w Collegium Civitas UO

GDY KASZTANOWCE BUDZĄ STRES...

Rzadko się zdarza, aby edukacja miała w naszym mieście tak silną promocję, jak miało to miejsce 17 września, kiedy zbiegły się dwie niezależne imprezy: festiwal nauki i Salon Maturzystów, czyli targi o wieloletniej tradycji i ogólnopolskim zasięgu. Organizacji opolskiego salonu podjęła się Fundacja Edukacyjna „Perspektywy”, a także

Centralna Komisja Egzaminacyjna przy współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną we Wrocławiu. Pod przewodnictwem rektora UO prof.

Stanisława S. Nicieja powołany został także Komitet Honorowy Salonu: **Ryszard Zembaczyński** — Prezydent Opola, **Bogdan Tomaszek** — Wojewoda Opolski, **Józef Sebesta** — Marszałek Województwa Opolskiego, **Wojciech Małecki** — Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu oraz **Leszek Adam Zajac** — Opolski Kurator Oświaty.

O godz. 11.00 (nie bez złośliwości organizacyjnych chochlików) w budynku Collegium Civitas Uniwersytetu Opolskiego odbyło się uroczyste otwarcie targów, którego dokonał prof. Nicieja, po nim zaś nastąpiła część seminarijnych spotkań, przygotowana przez wrocławską OKE. Podczas dyskusji poruszono m. in. problem budzącej wiele emocji obowiązkowej od 2010 r. matury z matematyki, goście mieli także niepowtarzalną okazję zobaczyć na zdjęciu „kaszтана maturalnego”, który rośnie przed siedzibą komisji.

Tymczasem na placu pod uniwersytetem swoją ofertę prezentowały szkoły wyższe i językowe, wydawnictwa edukacyjne oraz Ministerstwo Obrony Narodowej, promujące wśród maturzystów karierę w wojsku. Oczywiście nie zabrakło stoiska Politechniki Opolskiej, które — jak zawsze — cieszyło się ogromnym zainteresowaniem, wśród blisko 7 tys. gości salonu. ◀ L.S-G

na stoisku Politechniki Opolskiej

RZECZYWISTOŚCI RÓWNOLEGŁE

Istniejące poza czasem i przestrzenią, domniemane, nieosiągalne, fascynujące. Przesunięte wobec nas o całą wieczność, lub tylko mgnienie oka. Bywa, że rozgrywają się w horyzontach kliszy, w pastelach i tuszu, bo kiedy fizyka i filozofia może się ich tylko domyślać, sztuka po prostu po nie sięga.

Takie wrażenie pozostawiła wystawa, którą nadal można obejrzeć w holu „Łącznika”. Trzech artystów — trzy wymiary, wszystkie połączone z ideą festiwalu tym, o czym Albert Einstein powiedział: *najpiękniejszą rzeczą, jakiej możemy doświadczyć jest oczarowanie tajemnicą. Jest to uczucie, które leży u kolebki*

prawdziwej sztuki i prawdziwej nauki.

Co tak oczarowuje widzów wystawy? Grafiki **Elżbiety Ciechocińskiej** z Działu Wydawnictw: wdzięk, finezja, kameleon. Bohaterowie nienapisanej jeszcze baśni, ozdobni, czarodziejscy, niepokorni.

Fotografie **Sławoja Dubiela** z Działu Promocji: to miejsce wydaje się znajome, to mógłby nawet być jeden z zakątków opolszczyzny, ale... czy możliwe są takie nieba? Takie drzewa? Takie światła?

Pastele **Jolanty Hęciak-Morzyk** z Działu Promocji: pełne frapującej symboliki. Po odczytaniu pozostawiają w nastroju nadziei. Jeszcze długo działają na wyobraźnię. ◀ L.S-G

ORGANIZATORZY

Uniwersytet Opolski
Politechnika Opolska
Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa
w Opolu
Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego
Wydział Zamiejscowy w Opolu

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
prof. dr hab. Jerzy A. Lis

Koordinator Środowiskowy
dr Arkadiusz Nowak

PATRONAT HONOROWY

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
prof. dr hab. Michał Seweryński

Wojewoda opolski

Bogdan Tomaszek

Marszałek województwa opolskiego

Józef Sebesta

Prezydent miasta Opola

Ryszard Zembaczyński

Ordynariusz opolski

ks. abp. prof. dr hab. Alfons Nossol

Rektor Uniwersytetu Opolskiego

prof. dr hab. Stanisław S. Nicieja

Rektor Państwowej Medycznej Wyższej Szkoły

Zawodowej w Opolu

prof. dr hab. Janusz Kubicki

Rektor Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji
w Opolu

prof. dr hab. Marian Duczmal

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego

Wydział Zamiejscowy w Opolu

prof. dr hab. Leszek Korporowicz

prof. dr hab. Krystyna Dubel

Dyrektor Ogrodu Zoologicznego w Opolu

Leszek Sobieraj

PATRONAT MEDIALNY

TVP 3 Opole

Nowa Trybuna Opolska

Gazeta Wyborcza – redakcja opolska

Radio Opole

KOORDYNATORZY UCZELNIANI

Uniwersytet Opolski – *dr Arkadiusz Nowak*

Politechnika Opolska – *dr inż. Ewa Kulińska*

Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa

w Opolu – *prof. dr hab. Janusz Kubicki*

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu –

mgr Józef Kaczmarek

Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego

Wydział Zamiejscowy w Opolu –

mgr Krystian Warzecha

Opolski Festiwal Nauki został dofinansowany przez
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

BIURO FESTIWALU

dr Arkadiusz Nowak

dr Anna Kocorek

mgr Izabela Musiała

ADMINISTRATOR STRONY WWW

mgr inż. Mirosław Gućwa

